

BROODJE DIGITAAL – DIENST SOCIAAL WERK UZ LEUVEN

12.11.2024

Kirsten Van Nieuwerburgh-Marchand
Eline Van Roey
Eline Wouters

**SAMEN
GRENZEN
VERLEGGEN**

Definitie sociaal werk in ziekenhuizen:

- Sociaal werk in een ziekenhuis is een **gespecialiseerde vorm van** sociaal werk. De doelgroep bestaat uit personen met gezondheidsgerelateerde problemen (directe hulpverlening) en hun omgeving (indirecte hulpverlening). De sociaal werker maakt deel uit van een **multidisciplinair team** en neemt een welbepaald onderdeel van de behandeling op zich. De sociaal werker richt zich met name op de **psychosociale problemen** die ontstaan als gevolg van het ziektebeeld en/of de ziekenhuisopname, met specifieke aandacht voor de **sociale determinanten** van het gezondheidsprobleem. Het gaat om problemen die zich situeren op het **niveau van de persoon, de omgeving en/of de maatschappij**

* Beroepscode sociaal werker in ziekenhuizen, BSWZ

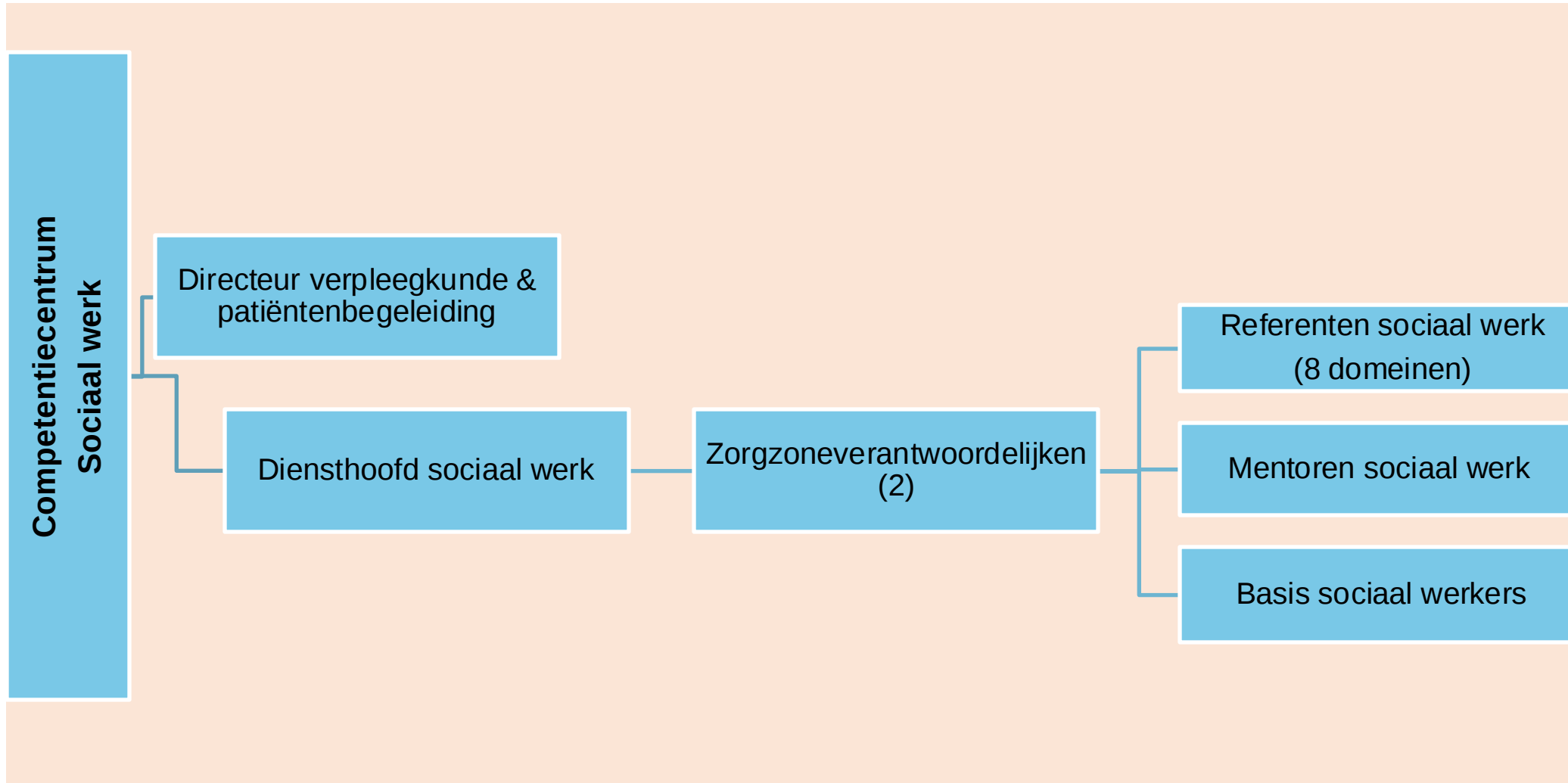
Structuur dienst sociaal werk:

Dienst sociaal werk:

- Vrijwilligerswerking: 3 coördinatoren en 450-tal vrijwilligers
- Interculturele bemiddeling: 1 coördinator & 3 interculturele bemiddelaars
- Sociaal werk :
 - 70-tal sociaal werkers
 - Elke afdeling heeft eigen sociaal werker die vaste waarde binnen multidisciplinair team is
 - Sociaal werkers zijn tewerkgesteld op:
 - zowel campus Gasthuisberg als campus Pellenberg
 - ambulant, hospitalisatie en raadplegingen

Sociaal werk in UZ Leuven: organigram

Krachtlijnen sterk sociaal werk, toegepast op ons werk in UZ Leuven:

1. **Nabijheid**
 1. Patiënt en diens verhaal steeds als vetrekpunt nemen, steeds de mens proberen zien, ondanks tijdsdruk
2. **Politiserend werken**
 2. Signaalfunctie opnemen > Vb. complexiteit aanvraagprocedures, bereikbaarheid diensten,...
3. **Procesmatig werken**
 3. Stapsgewijs werken ikv ontslagvoorbereiding> Vb. oudere patiënt die niet naar huis kan
4. **Generalistisch werken**
 4. Werken op verschillende levensdomeinen van patiënt en naasten
5. **Verbindend werken**
 5. Context aanwezig maken, beluisteren

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

- Kernopdrachten vs realiteit > Ziekenhuis in constante verandering
 - Ambulantisering
 - Uitdagingen in de (thuis)zorgsector
 - Personeelstekorten in zorgsector
- Chronische vs acute afdeling bepaalt focus in opdracht sociaal werk
 - doelstelling: aanbieden van zorg op maat

Visie dienst sociaal werk:

Vertrekken vanuit de idee dat:

- iedereen veerkracht heeft en dat we die proberen stimuleren > Empowerend werken, echter soms nodig even de patiënt en zijn naasten “bij de hand te nemen”
- de meerderheid van patiënten een normale reactie op een abnormale situatie vertoont
- We de patiënt steeds in en met zijn context zien
- $1+1 = 3$

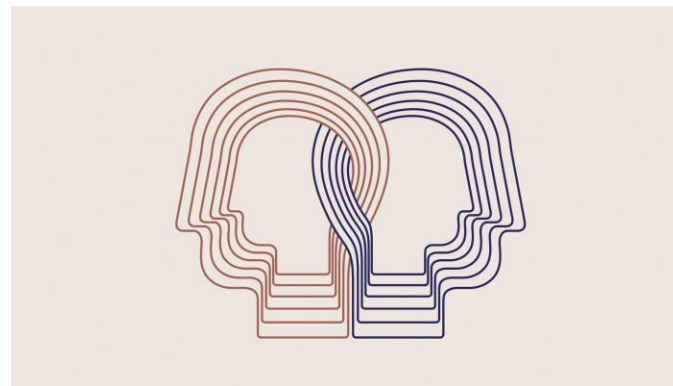

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Psychosociale begeleiding:

Ziekte of behandeling kan het leven ingrijpend veranderen en heeft gevolgen voor de thuissituatie, relatie, dagbesteding, toekomstperspectieven,

- > Beluisteren verhaal patiënt
 - > Ondersteunen in omgaan met nieuwe situatie.
-
- > Nauwe samenwerking tussen sociaal werk, psychologen en pastorale werkers

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Sociale voorzieningen :

Afhankelijk van zorgsituatie en hulpvraag geeft de sociaal werker informatie over de best passende mogelijkheden.

De sociaal werker ondersteunt (informeren, toeleiden, doorverwijzen...) bij :

- bekomen van tegemoetkomingen
- voordelen en wettelijke voorzieningen voor zieken en personen met een handicap.
- vragen over ziekteaangifte, sociale voordelen, inkomensvervangende maatregelen, aanvraag VAPH, zorgtoeslag ,...

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Financiële en juridische hulp:

Vragen ivm ziekte, ziekenhuisopname of behandeling

- hulp en advies ivm kostprijs opname, facturatie, afbetalingsplannen, ziekte- en hospitalisatieverzekering, ...
 - > contactname OCMW, gerechtsdeurwaarder, bewindvoerder, etc.
- sociaal werker op de hoogte van relevante wetgeving en kan juridisch doorverwijzen, vb: start aanvraag bewindvoering,...

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Begeleiding bij werkonderbreking en/of -hervatting:

Ziekte of fysieke beperkingen kunnen tijdelijk of definitief leiden tot werkonbekwaamheid.

Bij werkhervatting zijn vaak meerdere partners betrokken > sociaal werker geeft advies en verwijst naar de juiste instanties (VDAB, RVA, Werkschakel,...)

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Praktische ondersteuning:

Sociaal werk helpt patiënten en naasten met oa

- Vervoer naar en van het ziekenhuis regelen
- Aanvraag hulpmiddelen
- ...

Tolken & taalbijstand:

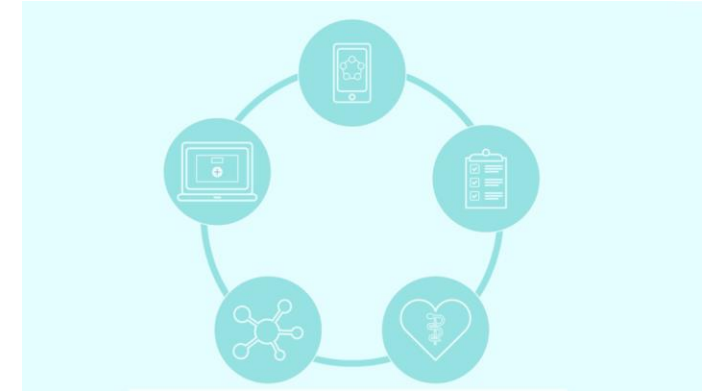
Iedere patiënt heeft recht op informatie over zijn ziekte of behandeling in een taal die hij begrijpt

- Tijdens opname/raadpleging kan patiënt taalbijstand vragen, kosteloos
- Afhankelijk van gevraagde taal, tijdstip waarop taalbijstand nodig is en de specifieke context, schakelen wij tolk ter plaatse in of organiseren we afstandstolken via telefoon of internet.

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Ontslagvoorbereiding en zorgcoördinatie:

In complexe zorgsituaties bereidt een sociaal werker samen met patiënt het ontslag uit het ziekenhuis voor. Dit gebeurt steeds in afstemming met patiënt, naasten, zorgverleners (intern en extern), eventueel andere betrokken partijen:

Kernopdrachten dienst sociaal werk:

Ontslagvoorbereiding en zorgcoördinatie:

- **Organisatie thuiszorg**

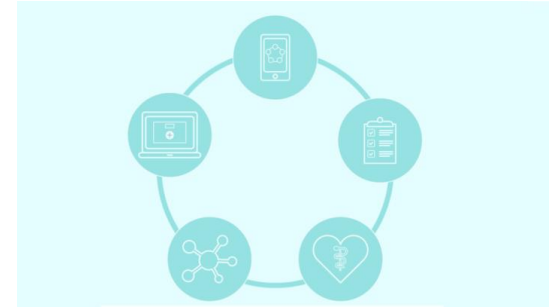
Zorgnoden > ondersteunende thuisdiensten door sociaal werk ingeschakeld:
gezinshulp, poetshulp, hulpmiddelen en uitleenmaterialen, warme maaltijden, woningaanpassing, ...

- **Ondersteuning mantelzorger**

verwijzing naar ondersteunende diensten: dagopvang, nachtopvang, oppasdienst voor kinderen, dienstencentra, ...

- **Aanvragen voor residentiële zorg**

Doorverwijzing indien terugkeer naar huis (tijdelijk) niet haalbaar > aanvragen voor opname in een kortverblijf, hersteloord, revalidatiecentrum, assistentiewoning, woonzorgcentrum,

Transmurale samenwerkingen:

Sinds aantal jaren: evolutie naar transmurale zorg

- Hospitalisatie is niet langer de norm. Er wordt vaker gekozen voor een systeem waarbij de patiënt in zijn eigen omgeving wordt verzorgd, in de mate van het mogelijke.
- Vermaatschappelijking van de zorg > opnameduur in ziekenhuizen is fors ingekort en extramurale samenwerking wordt steeds belangrijker om zorg continuïteit te kunnen garanderen

Extramurale samenwerkingen zijn een gedragen multidisciplinaire verantwoordelijkheid, doch neemt de sociaal werker in ziekenhuizen hier een cruciale rol in op.

Transmurale samenwerkingen:

➤ Uitdagingen, sectorbreed:

Personeelstekorten

Ambulantisering

Toegankelijkheid van de zorg

➤ Onze eigen uitdagingen:

Werken in constant veranderende omgeving (opeenvolging van crisissen)

Te weinig transmurale communicatie

Kortere opnameduur waardoor we tempo patiënt niet steeds meer kunnen volgen

Belang van blijven oversteken naar elkaar in functie van goede zorg voor onze patiënten

Een voorbeeld van een casus:

Han, 43 jaar, diagnose acute leukemie

Net gescheiden, 3 kinderen (11, 9 en 4 jaar) in co-ouderschap

Werkt als technicus in chemisch bedrijf (beroepsziekten), op zelfstandige basis als consultant

Begeleiding door sociaal werker:

- Aandacht voor ziektebeleving: griep bleek leukemie, plotse diagnosen, aandacht voor copingstrategie
- Aandacht voor kinderen: hoe communiceren met hen, hoe rol vader opnemen, contact school/hobby's,
- Praktische ondersteuning: vervoer naar dagzaal, poetshulp thuis, opvang kinderen
- Lotgenotencontact faciliteren
- Sociale voorzieningen: info terugbetaling vervoerskosten ambulante immunotherapiebehandeling, info hospitalisatieverzekering, info tussenkomst pruiken/haargestukjes

Een voorbeeld van een casus:

Irma, 62 jaar, suïcidepoging > meerdere complexe breuken waarvoor opname op traumatologie
Alleenstaand, zeer beperkt netwerk
Verslavingsproblematiek (slaapmedicatie en alcohol)

Begeleiding door sociaal werker:

- Aandacht voor ziektebeleving, in samenwerking met psycholoog/psychiater
- Aandacht voor beperkt netwerk > contact externe partners
- Praktische ondersteuning: poetshulp en maaltijden aan huis
- Doorverwijzing naar tijdelijk verblijf met opvolging door psychiater
- Sociale voorzieningen: contactname hospitalisatieverzekering, info inkomensvervangende maatregelen

Tijd voor Q & A!

Dienst Sociaal werk UZ Leuven

Tel. secretariaat: 016/34 86 20

Mail: sociaal.werk@uzleuven.be

